

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/132/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5314201278
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5314201278.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a sudcov JUDr. Františka Potockého a Mgr. Zuzany Hartelovej, v právnej veci navrhovateľky: S. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom V., ul. M. č. XXXX/XX, proti odporcovi: V. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom V., ul. M. č. XXXX/XX, o zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov za trvania manželstva, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 9C/10/2014-29 zo dňa 13. augusta 2015, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Čadca rozsudkom č. k. 9C/10/2014-29 zo dňa 13.08.2015 návrh zamietol. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Konštatoval, že návrhom doručeným súdu dňa 12.02.2014 sa navrhovateľka domáha zrušenia bezpodielového spoluvlastníctva manželov za trvania manželstva na tom skutkovom základe, že manželstvo s odporcom bolo uzatvorené dňa 26.07.2008, pričom odporca je podnikateľ, je spoločník a konateľ spoločnosti F.A.EXTRA,s.r.o. a VS-TRANS, s.r.o.. Odporca s návrhom navrhovateľky súhlasil. Súd mal preukázané, že ani jeden z účastníkov existenciu ich manželstva v konaní nespochybnil. Odporca v živnostenskom registri Slovenskej republiky zapísaný nie je. Je spoločníkom a konateľom spoločnosti VS-TRANS, s.r.o., IČO: 36 664 480 a spoločnosti F.A.EXTRA,s.r.o., IČO: 43 839 959.

Citujúc ust. § 148a ods. 2 Občianskeho zákonníka vychádzal z toho, že základným predpokladom pre zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov za trvania manželstva je okrem existencie manželstva vykonávanie podnikateľskej činnosti jedným z manželov. Podnikateľská činnosť je Obchodným zákonníkom definovaná ako sústavná činnosť vykonávaná samostatne podnikateľom vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť a za účelom dosiahnutia zisku. V nadväznosti na uvedenú definíciu podnikateľskej činnosti sa pre účely ust. § 148a Občianskeho zákonníka rozumie pod podnikaním vykonávanie podnikateľskej činnosti jedným z manželov na základe živnostenského oprávnenia alebo na základe iného než živnostenského oprávnenia podľa osobitných predpisov, ako aj podnikanie v takom prípade, kedy je manžel osobne ručiacim spoločníkom verejnej obchodnej spoločnosti alebo komanditnej spoločnosti (komplementár), v ktorých prípadoch zodpovedá za záväzky spoločnosti celým svojím majetkom.

Na základe vykonaného dokazovania súd nemal preukázané vykonávanie podnikateľskej činnosti odporcom tak, ako to predpokladá ust. § 148a ods. 2 Občianskeho zákonníka, za existencie ktorej možno bezpodielové spoluvlastníctvo manželov za jeho trvania zrušiť. V konaní nebolo žiadnym spôsobom preukázané, že odporca vykonáva podnikateľskú činnosť vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť a za účelom dosiahnutia zisku na základe živnostenského oprávnenia alebo iného než živnostenského oprávnenia podľa osobitných predpisov ani nebolo preukázané, že odporca je

spoločníkom verejnej obchodnej spoločnosti alebo komplementárom komanditnej spoločnosti, ktorí ručia za záväzky spoločnosti celým svojim majetkom. Navrhovateľka v tomto smere súdu žiadny právne relevantný dôkaz ku dňu jeho rozhodovania nepredložila. Dôkazné bremeno preukázať predpoklady na zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva za trvania manželstva tak nepreukázala. Pokiaľ navrhovateľka v konaní predložila výpisy z obchodného registra Okresného súdu Žilina, podľa ktorých odporca je spoločníkom dvoch spoločností s ručením obmedzeným, konkrétne spoločnosti VS - TRANS, s. r. o. a F.A.Extra, s. r. o., výkon činnosti spoločníka spoločnosti s ručením obmedzeným nie je výkonom podnikania v zmysle § 148a ods. 2 Občianskeho zákonníka odôvodňujúcim zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov za trvania manželstva. Spoločník spoločnosti s ručením obmedzeným nezodpovedá za záväzky spoločnosti svojim majetkom, jeho zodpovednosť za záväzky spoločnosti je obmedzená iba výškou jeho nesplateného vkladu. Spoločník spoločnosti s ručením obmedzeným zodpovedá za záväzky spoločnosti iba do výšky nesplateného vkladu. Z týchto dôvodov, keďže v konaní nebol preukázaný výkon takej podnikateľskej činnosti odporcom, aká je predpokladaná ust. § 148a ods. 2 Občianskeho zákonníka, bol súd nútený návrh navrhovateľky na zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva s odporcom za trvania ich manželstva zamietnuť. Odporca bol v konaní v celom rozsahu úspešný, prináleží mu preto náhrada trov konania podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“). Odporcovi však v konaní žiadne trovy nevznikli, preto mu súd ani náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie navrhovateľka.

V odvolaní uviedla, že je pravdou, že predpokladom zrušenia BSM je existencia manželstva a vykonávanie podnikateľskej činnosti jedným z manželov. Odporca podnikateľskú činnosť vykonáva. Dá sa povedať, že to konštatuje samotný súd v citovanom rozsudku. Okresný súd cituje ustanovenie Obchodného zákonníka, v ktorom je definícia podnikania. Toto ustanovenie je prakticky totožné s ustanovením Živnostenského zákona, ktoré tiež definuje podnikanie. Účelom tohto ustanovenia zákona je, okrem iných dôvodov, aby sa chránil majetok, ktorý manželia nadobudli počas trvania manželstva. Odporca je spoločníkom a konateľom dvoch spoločností s ručením obmedzeným. Vo výpise z Obchodného registra sa uvádzajú činnosti, ktoré môže spoločnosť s ručením obmedzeným vykonávať. Tieto činnosti sú prevzaté z prílohy zákona o živnostenskom podnikaní (Živnostenského zákona). Podľa navrhovateľky okresný súd správne zistil skutkový stav, ale vyvodil nesprávny právny záver. Žiadala preto, aby rozsudok okresného súdu napadnutý týmto odvolaním bol zrušený a vec vrátená súdu na nové rozhodnutie, ktorým by bolo návrhu vyhovie alebo aby bol uvedený rozsudok zmenený a návrhu v celom rozsahu vyhovie.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľky písomne nevyjadril.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p.) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 O. s. p.) pričom podanie opravného prostriedku nie je vylúčené ust. § 202 O. s. p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2, § 156 ods. 3 O. s. p.), preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O. s. p.) a rozsudok okresného súdu v celom rozsahu ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O. s. p.) z nasledovných dôvodov:

Okresný súd v konaní zamietol návrh navrhovateľky, ktorým sa domáhala zrušenia bezpodielového vlastníctva manželov za trvania manželstva na tom skutkovom základe, že odporca je podnikateľ, spoločník a konateľ spoločnosti F.A.EXTRA, spol. s r. o. a VS-TRANS, spol. s r. o. V konaní nebol preto preukázaný výkon takej podnikateľskej činnosti odporcom, aká je predpokladaná ust. § 148a ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo dospel k záveru, že okresný súd ohľadom napadnutého výroku o zamietnutí návrhu zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, na podklade vykonaného dokazovania dospel ku správnym skutkovým zisteniam a prejednávanej veci aj správne právne posúdil. Nakoľko i odôvodnenie písomného vyhotovenia napadnutého rozsudku zodpovedá kritériám uvedeným v ust. § 157 ods. 2 O. s. p., odvolací súd podľa § 219 ods. 2 O. s. p. konštatuje správnosť týchto dôvodov a v podstatných bodoch na ne odkazuje.

Navrhovateľka napadla rozsudok okresného súdu odvolaním, v ktorom vytykala súdu, že síce správne zistil skutkový stav, ale vyvodil nesprávny právny záver nakoľko odporca vykonáva podnikateľskú činnosť v zmysle definície podnikania podľa Obchodného zákonníka aj Živnostenského zákona.

Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O takýto prípad ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo ak súd aplikoval síce správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil.

V prejednávanej veci je preto ťažiskom odvolacieho konania interpretácia ust. § 148a ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Podľa odvolacieho súdu ust. § 148a Občianskeho zákonníka upravuje jeden zo spôsobov zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov súdnym rozhodnutím. Ide o špeciálne ustanovenie, v ktorom je dôvod pre zrušenie BSM manželov počas trvania manželstva determinovaný priamo zákonom a spočíva v získaní oprávnenia na podnikateľskú činnosť jedným, alebo oboma manželmi. Zánik BSM má za následok, že manželia prestávajú spoločne nadobúdať majetok bez ohľadu na pretrvávajúcu existenciu manželstva a každý z manželov nadobúda majetok do výlučného vlastníctva dňom právoplatnosti rozsudku, ktorým bolo BSM zrušené.

Podnikaním sa rozumie sústavná činnosť (faktické uskutočňovanie) vykonávaná samostatne vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku. Podnikaním je teda len taká činnosť, ktorú vykonáva podnikateľ a zároveň kumulatívne spĺňa všetky znaky, ktoré požaduje zákon, teda tie, ktoré sú taxatívne vymenované v § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka (samostatnosť, sústavnosť, uskutočňovanie vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť, za účelom dosiahnutia zisku). Živnostenský zákon (zákon č. 455/1991 Zb.) vymedzuje živnostenské podnikanie tým istým spôsobom, resp. tými istými znakmi, ako je podnikanie vymedzené v Obchodnom zákonníku. Podnikateľom je osoba zapísaná v obchodnom registri, osoba, ktorá podniká na základe živnostenského oprávnenia (§ 2 ods. 1, ods. 2 písm. a/, b/ Obchodného zákonníka). Podnikanie je definované ako činnosť vykonávaná podnikateľom, teda podnikanie, podnikateľskú činnosť, môže vykonávať len podnikateľ v zmysle § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka), a teda ten, kto je na to oprávnený, pričom v opačnom prípade nejde o podnikanie.

Predpokladom pre zrušenie BSM za trvania manželstva je len získanie oprávnenia na podnikateľskú činnosť podľa zákona o živnostenskom podnikaní zák. č. 455/1991 Zb. (prípadne oprávnenie podľa osobitných predpisov). Musí ísť však o oprávnenie vydané na meno a priezvisko fyzickej osoby, t.j. na meno a priezvisko jedného z manželov, čo vyplýva priamo z ust. § 148a ods. 2 Občianskeho zákonníka. V konaní nebolo žiadnym spôsobom preukázané, že odporca vykonáva podnikateľskú činnosť vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť a za účelom dosiahnutia zisku na základe živnostenského oprávnenia alebo iného než živnostenského oprávnenia podľa osobitných predpisov. V danej veci samotná účasť odporcu ako spoločníka v obchodnej spoločnosti s ručením obmedzeným nie je vykonávaním jeho vlastnej podnikateľskej činnosti, pretože nespĺňa charakteristické znaky podnikania v zmysle § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka, pričom ani to, že odporca vykonáva funkciu štatutárneho orgánu - konateľa spoločnosti s ručením obmedzeným neznamená, že vykonáva podnikateľskú činnosť, nakoľko konateľ obchodnej spoločnosti nekoná ani vo vlastnom mene, ani na vlastnú zodpovednosť. Ak je odporca spoločníkom v spoločnosti s ručením obmedzeným, za záväzky spoločnosti zodpovedá spoločnosť s ručením obmedzeným celým svojím majetkom. Odporca ako spoločník ručí za záväzky spoločnosti len do výšky svojho nesplateného vkladu zapísaného v obchodnom registri (§ 106 Obchodného zákonníka), nie teda celým svojím majetkom.

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd odvolanie navrhovateľky nepovažoval za dôvodné. Z toho dôvodu rozsudok okresného súdu ako vecne a právne správny potvrdil vrátane výroku o trovách konania, ktorý nebol napadnutý osobitne odvolaním.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s ust. § 224 ods. 1 O. s. p. V odvolacom konaní bola úspešný odporca, ktorý si náhradu trov odvolacieho konania postupom podľa § 151 ods. 1 O. s. p. neuplatnil a ani z obsahu spisu nevyplýva, že by mu tieto boli vznikli. Odvolací súd preto rozhodol, že odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.